

pro ACTIUNEA CATOLICA ROMANA

Tribuna libera pentru unirea Bisericilor fundata in 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

Sarbatorind Pastile la date diferite Christos e rastignit si invie de doua ori!

Spațiul de timp între celebrarea Paștelui catolic și a Paștelui ortodox e de veacuri motiv de îndurerare și deseori de indignare pentru toți creștinii care își trăesc cu adevărat credința. Dacă e adevărat — și e adevărat — că Paștele nu e numai o « comemorare » a morții și a învierii Domnului nostru Isus Christos, ci actualizarea, până la sfârșitul veacurilor, a jertfei dumnezeiești mântuitoare, de ce — ne întrebăm cu toții — să-L supunem pe cel care « ne-a iubit până la moarte » — și ce moarte! — la suferințele care culminează cu atrocea agonie pe Cruce? Si de ce să fim complicii și continuatorii acestui « scandal », care durează de aproape patru sute de ani, adică din vremea negocierilor pentru introducerea calendarului gregorian și în aria creștină răsăriteană?

Si cum să explicăm, noi creștinii, care ne profesăm depozitari ai adevărului, aceloră pe care i-am dori uniți cu noi în credință și actualilor contestatori ai Dumnezeuului viu, dubla sa Inviere?

Se vorbește atâta astăzi de ecumenism, de dialog de împăciuire, de refacerea unității creștine. Ecumeniștii moderni se agită să împrime acțiunii lor o orientare « concretă », transformând în felul acesta ecumenismul din acțiune pentru restabilirea comuniunii unice — fără de care nu poate fi vorba de o adevărată și completă unire de credință — într-o colaborare între ele a tuturor Bisericilor creștine, în totul asemănătoare aceleia a atâtor alte organizații internaționale care urmăresc promovarea progresului economic și social al ariilor sub-desvoltate. E adevărat că foamea în lume e o realitate teribilă, care trebuie înfruntată fără răgaz. Dar omenirea de azi a chinuită de o foame și mai chinuitoare: foamea de adevăr, foamea de Dumnezeu. Si ecumenismul trebuie să găsească o soluție tocmai pentru foamea aceasta.

Dece, nici una din comisiile sau « grupurile mixte » de lucru, care încearcă o repropiere interconfesională și pe planul doctrinei, nu s'au ocupat până acum și de problema Paștelui unic? — ne întrebă cititorii noștri după fiecare Paști sărbătorit la date diferite de cele două mari confesiuni creștine, cea catolică și cea ortodoxă, care totuși țin să se definească « Biserică surori? »

Celebrarea la aceiași dată a sărbătorii care

e însuși testamentul întemeierii Bisericii « Una, Sfantă, Catolică și Apostolică », ar fi cu adevărat un « pas concret » pe calea unității.

« Poporul lui Dumnezeu », adică marea mulțime a credincioșilor, a căror formație religioasă se reduce deseori la un rudiment de învățătură creștină primit pe băncile școlii, sau, dacă sunt catolici, în epoca pregătirii pentru prima comuniune, au fost totdeauna străini de disputele și subtilitățile teologilor. Pentru ei unitatea în credință înseamnă pur și simplu a celebra împreună sărbătorile mari ale Bisericii. Si faptul că Paștele e sărbătorit la două date diferite îi fac să-și dea seama de prezența efectivă a unui zid de despărțire care împiedică această întâlnire.

Dacă ecumenismul — acela « spiritual », subț a cărui jurisdicție intră desigur și problemele calendarului religios, nu e rezervat exclusiv unei « elite » de inițiați, ci înțelege cu adevărat să servească și să colaboreze și cu « baza » Bisericii, adică cu marea masă a credincioșilor, de ce nu înscrie în agenda de lucru a întâlnirilor și conferințelor sale problema unificării celebrării pascale? Fiind vorba de o chestiune în primul rând de calcul astronomic, ale cărei implicații liturgice sunt marginale sau suprapuse, poate că n'ar fi greu să se găsească o soluție — eventual de compromis (se fac atâtea compromisuri! — stabilindu-se, pentru Paști, o dată fixă, la jumătatea drumului între aceea a calculului occidental și aceea a calculului oriental.

La o soluție de felul acesta se ajunsese de altfel în 1583, când Bisericile grecești din Răsărit se angajaseră formal, prin Patriarhul Ieremia II Tranos al Constantinopolului, să admită, odată cu noul calendar reformat de Papa Grigore XIII, o « corecție » a calculului lor pascal.

Iată o temă pentru o acțiune ecumenică « concretă ». Ea repune pe tapet o problemă spirituală de a cărei rezolvare depinde fără îndoială succesul eforturilor pentru restaurarea unității creștine. O înscriem așadar în programul nostru de lucru, deschizând cu începere de la numărul acesta al « Acțiunii Ecumenice Europene » o rubrică specială intitulată « O dată, un Paște », în care vom fi bucuroși să publicăm părerile cititorilor noștri de orice confesiune asupra chestiunii

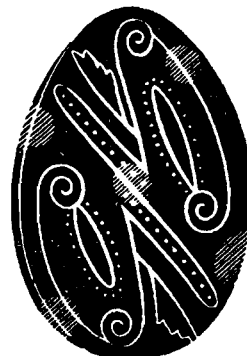
pascale. Un sondaj al opinii în cele două Biserici mai deaproape interesate să rezolve vechea problemă a unificării celebrării Paștelui va fi fără îndoială folositor, ca contribuție a totdeauna prețioasei « vox populi » la o viitoare dezbateră la nivel calificat. Rugăm așadar cititorii noștri pentru care Paștele nu înseamnă numai cozonac și ouă roșii să ne scrie — fără nici o preocupare literară sau... teologică, la următoarea adresă: « Azione Ecumenica Europea, Foro Traiano I, Roma, mulțumindu-le încă de pe acum de participarea lor la « bătălia » noastră pentru un singur Paște.

În afară de această inițiativă, Fundația Europeană Drăgan, sub ale cărei auspicii se publică revista noastră, a promovat un ciclu de mese rotunde, la nivel specializat, care se vor ține la toate sediile acestei Fundații.

Prima va avea loc la 10 Mai în localul sediului roman al Fundației Europene Drăgan, la Forul Traian, cu participarea câtorva personalități bisericesti și laice catolice, ortodoxe și protestante, care au studiat adânc problemele calendarului creștin și care au dedicat chestiunii pascale lucrări de specialitate.

Cu speranța că acțiunea noastră va avea un larg răspund în rândurile celor care nu rămân indiferenți la dubla răstignire a lui Christos, urăm cititorilor noștri un Paște fericit și senin, și care să fie ultimul sărbătorit la date diferite. Christos a înviat!

Comitetul de redacție

Cele doua cai ale ecumenismului

Există azi o forma de « triumfalism ecumenic » care riscă să devină o primejdie reală pentru mișcarea de refacere a unității Bisericii: aceea de a reduce această mișcare la câteva superficiale manifestații unioniste, fără a se transfera apoi în viața de toate zilele aceea « mentalitate nouă » pe care actualii ecumeniști (laici mai ales), mai mult sau mai puțin improvizați, pretind că « o creia-o prin aceste întruniri.

Protagonist al ecumenismului (până ieri rezervat unei minorități de experți) e azi înregul « Popor al lui Dumnezeu ». Dar pentru ca acest vast interes pentru cauza ecumenică să poată da roade folositoare și durabile, e necesară o pregătire religioasă serioasă a acestor « activiști ai unității ». În scopul acesta « Săptămâna pentru Unitatea Creștinilor » a fost anul acesta în primul rând o săptămână de predicăție și de instrucție religioasă.

În linie cu intențiile « pedagogice » ale Săptămânii pentru Unitate, un mare cotidian catolic italian a publicat recent un articol inedit al cunoscutului teolog catolic, p. Yves Congar, pe care îl vom prezenta cititorilor noștri în sinteză.

P. Congar prevede că în viitor ecumenismul se va dezvolta simultan în două direcții: aceea a *dialogului teologic* și aceea a *acțiunii comune* în sensul diaconiei creștine, de exercitat în folosul săracilor. « În ultimul timp — scrie autorul articolului citat, care se intitulează « În servirea comună a săracilor o cale spre unitate » — dialogul teologic a înregistrat fără îndoială progrese considerabile atât în materie de tradiție cât și de justificare, prin credință, a Sacramentelor; cu mai multe dificultăți cât privește concepția despre autoritate și ecleziologie. Eu cred că Biserica catolică a început (și pe bună dreptate) să ia în serios problemele puse de Reformă. În privința aceasta socotesc studiul « tehnic » de cea mai mare importanță.

Personal, cred în eficacitatea istoriei pentru stabilirea unui context al formulelor asupra cărora există divergențe, în geneza pozițiilor și în porțiunea de relativitate care trebuie recunoscută.

Dar decretul Conciliului « Unitatis redintegratio », pune cu intenție la locul de frunte *aspectul spiritual* al ecumenismului, adică problema înnoirii și a reformei interne a fiecărei Biserici, convertirea spirituală, rugăciunea, rugăciunea comunitară. Și de fapt tocmai rugăciunea comună e cea care ne desvăluie reciproc ca aparținând aceluiași Popor al lui Dumnezeu. Nici o îndoială, așadar, că viitorul ecumenismului va fi tocmai calea aceasta: rugăciune, studiu tehnic, recurgere la mărturia istoriei, întoarcere la izvoare, dialog.

Calea cealaltă a ecumenismului — și e cea care a câștigat cel mai mult teren în ultimul timp — e aceea a unui ecumenism « practic », adică pus « în serviciul lumii », în special al săracilor.

Consiiliul Vatican II a înfruntat problemele dramatice ale lumii de azi: expansiune demografică, muncă, proprietate și distribuție a bunurilor, pace, desarmare, și a creiat, pentru rezolvarea problemei foamei și a dezvoltării popoarelor sărace, o comisie specială de studiu (Justitia et Pax), aducându-se în felul acesta orientărilor Conferinței Consiliului

Mondial al Bisericilor ținută în 1966 la Geneva pe tema « Biserica și Societate ». Majoritatea participanților la această Conferință proveneau din lumea afro-asiatică, unde « se hotărăște viitorul omenirii ».

După o severă critică la adresa lumii creștine, care « n'a reușit să evite instaurarea unor situații de criză în acest sector al lumii », situații care explică « sfidarea lansată bogăților de către săraci » și aceea lansată credinței de către comunismul ateu, autorul articolului scrie:

Dacă am amintit sfidarea comunismului e intrucat ea există. Motorul ecumenismului nu e însă ea, ci Spiritul Sfânt. Convingerea mea e că acum trebuie să ne angajăm împreună într-o acțiune de efectuat printr-o diaconie ecumenică adecuată mizeriei din lume și care să fie în același timp mărturia dragostei noastre față de Isus și de Evanghelia sa și un mijloc de realizare a comunității creștinilor, gaj al comuniunii lor de mâine. Va fi exemplul acelei « emulații spirituale » de care vorbea părintele Couturier. Va fi, îm-

preună cu dialogul teologic, și cu rugăciunea, calea sigură spre bună înțelegere.

Sunt convins că acesta e drumul pe care ne împinge azi Spiritul lui Dumnezeu, care, în plină jumătate a veacului apostaziei, ne-a dat speranța ecumenismului ».

Articolul Părintelui Congar încheie afirmând identitatea substanțială a Bisericii catolice cu Biserica ortodoxă și propunând recunoașterea acestei identități, « în folosul dialogului de dragoste, deja început », practicând « cel mai mare număr posibil de gesturi de comuniune », chiar pe plan sacramental; în același timp « recunoscând cinstit că și ceea ce e substanțial identic e trăit în mod diferit; de unde acceptarea reciprocă, așa cum suntem, în varietatea celor două tradiții legitime și sfinte ».

Părintele Yves Congar încheie citând din Goethe:

« Dumnezeu e Răsăritul

Dumnezeu e Apusul.

Pământurile de la Nord și de la Sud
tac în pacea mâinilor sale sfinte ».

miscellanea

Anglia

Violente manifestații au turburat un serviciu religios ecumenic celebrat de Cardinalul John Heenan și de Arhiepiscopul de Canterbury, Michael Ramsey. Un grup de o sută de extremiști protestanți, conduși de pastorul Ian Paisley, au manifestat, agitând pancarte cu slogane împotriva unirii cu Roma și lansând insulte atât Cardinalului Heenan cât și arhiepiscopului Ramsey. Intervenția poliției și a unui grup de catolici care păzeau intrarea catedralei, a evitat incidente mai grave.

La intrarea sa în catedrală cardinalul a fost întâmpinat cu aplauze călduroase de o mulțime de câteva mii de persoane, catolici și protestanți.

Ritul de la catedrala Sf. Paul fusese pre-dispus de Consiliul Mondial al Bisericilor pentru Săptămâna de rugăciuni pentru unitate; demonstrația condusă de Paisley era organizată de « British Council of Protestant Churches ».

Alte incidente s'au avut în interiorul catedralei, unde numeroși demonstrații reușiseră să pătrundă amestecându-se printre credincioși. Strigăte ostile, urlete și fluerături la adresa Cardinalului Heenan, au făcut necesară evacuarea câtorva persoane, care încercaseră să întrerupă discursul Cardinalului.

« Trebuie să fim recunoscători acestei demonstrații care a scos în evidență necesitatea unei mișcări ecumenice » — a spus Cardinalul.

Polonia

Mărturii și profiluri ecumenice

Printre figurile importante ale avangardei dialogului ecumenic, merită să fie cunoscută și revalorizată aceea a fundatoarei Ursulinei

lor Sfintei Inimi a lui Christos agonizant, maica Ursula Ledochowska.

Inzestrată cu o cultură excepțională și cu o profundă sensibilitate ecumenică, « Madre Ursula », reușea să convingă fără să forțeze conștiințele.

Un studiu semnat G. A. în *Ancilla Domini* (4 August 1968) amintește repetatele ei întâlniri și convorbiri ecumenice cu Arhiepiscopul luteran de Uppsala, Nathan Soderblom, apostolatul ei în țările scandinave și neobosita ei activitate ecumenică (pentru care a fost expulzată din Rusia, unde fusese trimesă ca misionară).

A murit la Roma, în 1939, după o viață închinată cauzei unității.

Suedia

Teologi catolici și protestanți, exponenți ai Federației Mondiale Luterane și ai Secretariatului pentru Unirea Creștinilor, s'au întrunit recent la Baastad, în Suedia, discutând asupra rolului Bisericii în lume și asupra funcției pe care o pot avea laici în inițiativele sociale ale Bisericii. Ca și precedentă întâlnire, și aceasta s'a desfășurat într-o atmosferă de mare cordialitate și bună voință reciprocă.

Autonomia Bisericilor orientale si primatul papal

Una din cauzele principale, poate chiar cauza fundamentală a despărțirii Orientului creștin de Biserica Romei, a fost interpretarea diferită dată de cele două Biserici noțiunii de « autonomie » a spațiului creștin răsăritean.

Tca aceasta, confirmată de dureroasa istorie a nouă veacuri de dispute și de neînțelegeri, face subiectul unui interesant și curajos articol semnat în revista unionistă « Oikoumenikon » (noiembrie 1968), care apare la Roma, de pâr. Wilhelm des Vries, profesor la Institutul Pontifical Oriental.

Articolul, intitulat « Roma și autonomia Bisericilor orientale », recapitulează, într-o excelentă sinteză, istoria acestor nouă veacuri de despărțire, în bună parte imputabilă — cum vom vedea — unui echivoc cu consecințe funeste pentru viața și destinele Bisericii unice a lui Christos.

E știut și acceptat că în primul mileniu al erei creștine autonomia patriarhatelor orientale era o realitate pacifică și care nu se discuta. Papii timpului, ei înșiși, o considerau un drept și nu un privilegiu acordat de Sfântul Scaun patriarhilor, sau o excepție la regulă. Fiindcă Roma nu era încă centrul administrativ al Bisericii universale. Tendința centralizatoare a Bisericii Romane începe să se manifeste în veacul IX — în special subț Papa Nicolae I (858-867) și se accentuează în timpul pontificatului lui Grigore VII, între 1073 și 1075.

Papa Nicolae I încearcă să impună și Bisericii răsăritene — care până atunci se bucuraseră de o autonomie ca să spunem așa « practică » față de Roma, în sensul că-și ale-

geau singure Patriarhii și episcopii, își reglementau în propriu liturghia și legislația canonică și constituiau, fără autorizația specială a Romei, diecezele lor — aceiași autoritate care caracteriza raporturile sale cu Bisericile din Apus. Bizantinii însă resping cu hotărâre asemenea sistem de guvernare, împingând răsăritarea lor la autoritatea acestui Papă « centralizator » până acolo încât să ceară, în sinodul de la 867, nici mai mult nici mai puțin decât depunerea Papii care refuzase să recunoască alegerea patriarhului Fotiu. Era prima ciocnire care punea în criză raporturile Bisericii orientale cu Roma. Acelaș conflict între concepția romană asupra primatului de jurisdicție al Papii și voința orientalilor de a-și păstra autonomia avea să ducă în 1054 la grava fractură care a despărțit destinul Bisericii din apus de acela al Bisericii răsăritene, și pe care reluarea contactelor din epoca cruciatelor nu făcea decât să o adâncească și mai mult.

Numirea de către Papa Inocențiu III a primului patriarh latin la Constantinopol, în persoana venetianului Tommaso Morosini, implică, pentru patriarhatele orientale, aplicarea aceluiaș regim de depindere de Papă care caracteriza poziția mitropoliților apuseni față de papalitate. Vechea autonomie a patriarhatelor răsăritene, inconciliabilă cu concepția romană a primatului, dispăruse cu totul.

În epoca exilului Papiilor la Avignon începe să se afirme tendința de a rezolva problema unirii prin simpla absorbire a Bisericii Orientale în Biserica latină. « Dacă încercarea aceasta ar fi reușit — scrie pâr. Des Vries — Biserica orientală și-ar fi pierdut

orice caracteristică proprie și orice urmă de autonomie, în folosul unei Biserici nivelatoare, guvernată de un centru unic: Roma ».

Conciliul de la Ferrara-Florența din 1438-39, restituia patriarhatelor orientale autonomia pierdută; aceasta în schimbul recunoașterii de către greci a primatului papal. Grecii însă — și cu ei întregul Orient creștin — înțelegeau această autonomie în sensul avut în primul mileniu, când Biserica era una singură, universală și organic unită sub cărmuirea episcopului Romei, adică a Papii, care intervenea în treburile patriarhatelor orientale numai în chestiuni de disciplină ecleziastică și de credință, lăsându-le toată libertatea autogovernării administrative. Din potrivă, Roma concepea aceste drepturi ca « privilegii onorifice și libertăți precis limitate », acordate în mod liber patriarhilor de Pontiful Roman. Această interpretare « ambiguă » a autonomiei a făcut ca unirea de la Florența să fie un episod trecător, și a devenit motivul fundamental al neînțelegerilor dintre cele două Biserici. În virtutea concepției sale asupra primatului și autorității universale a Papii, Roma « n'a înțeles niciodată garanțarea tuturor privilegiilor și drepturilor patriarhilor în sensul unei autentice autonomii ». Considerate, nu ca institutii noi, ci ca o continuare a Patriarhatelor primului mileniu, patriarhatele catolice orientale instituite cu începere din veacul XVI s'au dezvoltat pe baze cu totul altele decât în epoca unității Bisericii. Abia Conciliul Vatican II avea să stabilească, prin decretul său asupra Bisericilor orientale, repunerea patriarhilor orientali în drepturile și privilegiile evute în primul mileniu.

« E drept că decretul acesta evită cuvântul « autonomie » — scrie pâr. Des Vries — de oarece ar putea da loc la interpretări greșite » din partea orientalilor care prin autonomie au înțeles totdeauna, în revendicările lor, totala independență față de Roma. Dar însuși faptul că Papa putea interveni în chestiunile de disciplină ecleziastică și de credință ale patriarhatelor primului mileniu exclude această « independență totală ». Decretul Conciliului Vatican II confirmă acest drept de intervenție al Pontifului Roman.

« Speranțele de refacere a unității — încheie autorul articolului citat — depind mai ales de felul în care aceste decrete ale Conciliului vor fi puse în practică. Trebuie să ne convingem că, omenește vorbind, încercarea de a face acceptat de frații despărțiți din Răsărit un primat conceput în sens centra-

O SCRISOARE A DLUI. MINISTRU G. CARAMFIL

Dl. doct. Constantin Drăgan ne remite, pentru publicare, următoarea scrisoare a fostului ministru plenipotențiar Dl. G. Caramfil: Stimate Domnule Drăgan,

de câtăva vreme urmăresc cu simpatie acțiunea pe care o duceți, în vederea ecumenismului Bisericilor. Evident că în momentul în care se încearcă să se ajungă la o Europă unită din punct de vedere economic și sper cât de curând politică, își găsește rostul o acțiune în favoarea unirii Bisericilor creștine. Vă felicit pentru eforturile ce ați întreprins în acest sens.

O întrebare și o nedumerire. Dece într-o singură publicație înmănunchiați două reviste: una purtând titlul « Azione Ecumenica Europeae » și alta « Pro Acțiunea Catolică Română »? Nu socotiți că a doua conține, după titlu, o contradicție față de prima? O acțiune ecumenică nu poate fi în acelaș timp pro-catolică, ortodoxă, anglicană sau alta. Ași fi înțeles ca a doua publicație să poarte numele — dacă este util să i se dea un nume — « Pro Acțiunea Creștină Română ». Introducerea cuvântului catolică, îi dă o nuanță de orientare particulară și care nu poate decât să restrângă inutil de la scopul urmărit, universalitatea ecumenică (și chiar să îndepărteze inutil pe anumiți creștini ne-catolici!)

A pune problema apartenenței ritului catolic, înseamnă în definitiv, negarea ecumenismului european.

Eu socotesc că accentul trebuie pus pe

ceace ne unește — idea creștină — și nu pe ce ne desparte.

Primiți vă rog, stimate domnule Drăgan, asigurarea simpatiei mele.

G. Caramfil

Ministru Plenipotențiar

N.R. - Mulțumim Dlui. Ministru Caramfil pentru interesul arătat publicației noastre și pentru sugestia dată cu privire la schimbarea titlului versiunii în limba română, pe care o respectăm ca opinie. Ne îngăduim totuși să obiectăm că titlul sugerat de Dl. Ministru Caramfil — « Pro Acțiunea Creștină Română » — ar fi jignitor pentru un neam născut creștin și care, în ciuda eforturilor de desreștinizare ale actualilor guvernanți, a rămas creștin. O acțiune care să urmărească reînțoarcerea acestui popor în Biserica de la care și-a primit creștinismul, și de care nici un act oficial n'a despărțit-o de-alungul istoriei sale, ni se pare nu numai utilă, dar necesară într'un moment în care afirmarea romanității neamului nostru devine o garanție de continuitate și de diferențiere în masa slavă înconjurătoare.

Unindu-se cu Roma poporul român n'ar avea decât de câștigat. O asemenea unire, care în realitate n'ar fi decât o întoarcere în Biserica începuturilor credinței sale, ar însemna implicit reintegrarea Românilor în concertul națiunilor occidentale.

lizator e o întreprindere disperată. Că primatul poate fi conciliat cu o autonomie cinstită concepută a Bisericilor orientale e un fapt dovedit de istoria întregului prim mileniu al creștinismului. Conciliul Vatican II a recunoscut lucrul acesta ».

O mare figura ecumenica si europeista: Sf. Pier Tommaso

Viața Sfântului Pier Tommaso poate fi sintetizată în patru idei inspiratoare: intensă pietate mariană, apărarea papalității, protejarea Locurilor Sfinte și a creștinătății împotriva Turcilor, și mai ales unirea Grecilor despărțiți cu Roma.

Intreaga viață a acestui sfânt carmelitan a fost o servire completă și necondiționată a Bisericii și a Papiilor Clement VI, Inocențiu VI și Urban V.

Cardinalul Francesco Ehrle îl definește « personajul cel mai important și mai strălucit dintre cei nouă fondatori ai Facultății teologice de la Bologna », și « fără îndoială un personaj cu totul excepțional »: era un teolog profund, un orator și vorbitor fascinant, un diplomat fin, un războinic neînfricat, și mai presus de toate un om de o mare și sinceră spiritualitate, cu faimă de sfințenie.

Deși mic de statură și neînsemnat cât privește aspectul fizic, reușea totdeauna să se impună popoarelor, regilor, prelaților și papilor ».

Sf. Pier Tommaso s'a născut la 1305 la Salles de Belvès în apropiere de Lebreil, o localitate din departamentul Dordogne din Sudul Franței, care aparținea diecezei de Périgueux. La vârsta de douăzeci de ani intră în ordinul carmelitanilor, la Bergerac.

Devenit preot, își, alternează studiile cu predarea filosofiei și a teologiei în colegiile ordului său la Agen, Bordeaux, Albi, Paris, Cahors și Avignon. Trimes în 1345 ca Procurator general al ordului Carmelitan la curtea pontificală de la Avignon, își câștigă prietenia și prețuirea Cardinalului Talleyrand care, cunoscându-i virtuțile, obține de la Clement VI numirea sa ca predicator apostolic. Acelaș Papă, îi încredințează o seamă, de însărcinări delicate de mare răspundere.

Declarat « maestru în teologie », la Paris în 1349, se înapoiază la Avignon, devenind rectorul (Regens-studiorum) institutului de studii teologice al carmelitanilor.

Mai târziu, și până la moartea sa, Sfântul Scaun îi încredințează numeroase misiuni diplomatice de împăciuire a printrilor creștini, de apărare a drepturilor Bisericii la curțile celor mai puternici monarhi ai timpului, de mijlocire a unirii grecilor despărțiți cu Biserica catolică. Cu aceiași investire desfășoară o intensă activitate diplomatică pentru liberarea Locurilor Sfinte și pentru neutralizarea primejdiei musulmane, care amenința creștinătatea.

Pentru calitățile sale de orator e ales să pronunțe elogiul funebru al lui Clement VI în fața cardinalilor și în toate catedralele și sanctuarele întâlnite de cortegiu în drum spre Chaise-Dieu, locul de naștere al defunctului Papă.

La rândul său Inocențiu VI îi arată prețuirea sa, încredințându-i o seamă de misiuni delicate. În 1353 îl numește reprezentant al său în negocierile cu Ludovic și Ioana, suveranii Neapolului și Siciliei. Acelaș Papă îl consacră în 1354 episcop de Patti și Lipari și-l trimete, în anii următori, să reprezinte Sfântul Scaun la curtea împăratului Carol V și la aceea a împăratului Bulgariei și rege al Sloveniei, Stefan Dușan. Alte misiuni diplomatice îl duc în Ungaria, la curtea regelui Ludovic I, la curtea dogelui Veneției și la guvernatorul Genovei.

În 1356 Pier Tommaso e la Constantinopol,

unde tratează cu împăratul Ioan Pelologul V — pe care în convertise la credința catolică — întoarcerea grecilor despărțiți la Biserica Romei. Trei ani mai târziu, devenit Legat pontifical pentru întregul Orient și episcop de Coron, în Peloponez, atunci depinzător de Veneția, Pier Tommaso e în fruntea unei expediții trimisă în ajutor de Papă aceluiaș împărat bisantin împotriva turcilor. Apostolatul său se desfășoară, cu numeroase convertisiuni, în special la Constantinopol, la Rodos, Cipru și Creta.

În 1360 era la Famagosta, în Cipru, pentru a-l încorona pe Petru I Lusignano rege al Ciprului și Ierusalimului. Cu trei ani înainte, la Constantinopol, fusese protagonistul unei debateri asupra primatului papal în care îl avusese ca adversar pe diaconul Atanasie. Textul grecesc (cu versiune franceză) al acestei debateri a fost publicat recent de J. Darrouzés. În 1363 Pier Tommaso e transferat de Papa Urban V la arhiepiscopia din Candia (Creta) și un an mai târziu la Patriarhatul Latin de Constantinopol (sediul pe care nu l'a ocupat niciodată), cu scopul de a urmări mai de aproape acțiunea amintitei expediții împotriva turcilor. În acelaș an îl găsim din nou la Avignon și apoi la Milano, unde e trimes de Papă pentru a mijloci la curtea lui Bernabò Visconti restituirea Bolognei cardinalului Egidio Albornoz, reprezentant al Pontifului Roman. De la Milano trece la Bologna, unde împreună cu carmelitanul Tommaso da Padova și cu alți șapte maeștri

și profesori de teologie aparținând la diferite ordine religioase, inaugurează, în numele Papii, Facultatea de teologie a aceluiaș oraș.

Prin Sfântul-diplomat Urban V reușise să reaprindă în prinții creștini ai timpului interesul pentru eliberarea Locurilor Sfinte. Delegat apostolic al noii cruciade era cardinalul Talleyrand — acelaș Cardinal Talleyrand care tutelase începuturile carierei Sfântului nostru — ajutat de Pier Tommaso — atunci episcop — care-i urma la-scurt timp în această sarcină. După câteva bătălii norocoase, culminate cu eucerirea Alexandriei Egiptului, Crucia împotriva turcilor începută în 1365 se încheia cu înfrângerea forțelor creștine. În poemul epic « La prise d'Alexandrie » Guillaume Machault, un poet contemporan acelor evenimente, cântă victoria lui Petru I, care în realitate se datora impunătoarei personalități a Delegatului Pontifical Pier Tommaso.

La câteva zile după înfrângerea armatelor creștine Sf. Pier Tommaso trecea la cele veșnice în mănăstirea carmelitană de la Famagosta. Biografia sa din veacul XIV atribuie decesul unei răni provocate de o săgeată otrăvită a Turcilor în bătălia de la Alexandria.

Pentru minunile și vindecările miraculoase obținute prin mijlocirea sa, Pier Tommaso a fost venerat, imediat după moarte, cu cult public, de către înșiși grecii despărțiți de Roma. Petru I ducea personal Papii Urban V, la Avignon, petiția de canonizare.

p. Michele Lucaferri

Nouă numiri în Consiliul Mondial al Bisericilor

La încheierea lucrărilor sale întrunirea de la Upsala a ales șase noui președinți ai Consiliului Mondial al Bisericilor și 120 membri care constituie comitetul său central.

Cei șase președinți sunt: Hans Lilje (episcop luteran, fost secretar al Alianței Luterane mondiale, prim Episcop al Bisericii evanghelice luterane unificate a Germaniei și apoi președinte al Bisericii evanghelice luterane mondiale; Patriarhul German, Primate al Bisericii ortodoxe din Jugoslavia; pastorul D. T. Niles al Ceylonului, președinte al Confederației creștine al Asiei Orientale; pastorul Ernest A. Payne, fost secretar general al Uniunii Baptiste a Marii Britanii și Irlandei și profesor de religii comparate și de istoria misiunilor moderna la Oxford; pastorul C. Smith, secretar general al comisiei pentru raporturile ecumenice ale Bisericii presbiteriene unite din Statele Unite; episcopul anglican A. H. Zulu al Bisericii din Africa de Sud și — ca președinte onorant — pastorul W. Wisser t'Hoof.

Din cei 120 de membri care compun comitetul central al Consiliului Mondial al Bisericilor 30 sunt ortodocși — printre care mitropolitul Nicodim al Leningradului.

Elveția: Întrunirea plenară a Consiliului Mondial al Bisericilor

Comitetul executiv al Consiliului Mondial al Bisericilor s'a întrunit în sesiune plenară de la 27 la 30 Ianuarie, la Geneva.

Printre problemele înscrise în agenda întrunirii era și realizarea unui grup mixt care să se ocupe de chestiunile sociale, ale dezvoltării și ale păcii. Din grupul acesta fac parte exponenți ai Consiliului Mondial al Bisericilor și ai Comisiei pontificale « *Justitia et Pax* ».

Alte teme tratate în întrunirea de la Geneva se referă la o seamă de inițiative ecumenice pentru promovarea dreptății economice pe țărâm internațional, și la lupta împotriva diferitelor forme de discriminare rasală, încă persistente în multe țări.

***

Franța

Câteva mii de credincioși catolici și protestanți s'au întrunit de curând în catedrala catolică de la Strasbourg, pentru o veghe ecumenică. În cursul manifestației a fost, printre altele, recitată o rugăciune specială precedată de o cuvântare a pastorului Wagner, președintele comisiei sinodale a Bisericii reformate a Alsaciei și Lorenei. Manifestația s'a încheiat cu cuvântarea episcopului de Strasbourg, mgr. Arthur Elchinger.